

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI

FINANSAL KURULUŞLAR DIŞINDAKİ YÜKÜMLÜLER İÇİN

MÜŞTERİNİN TANINMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Haziran 2008, Ankara

FINANSAL KURULUŞLAR DIŞINDAKİ YÜKÜMLÜLER

09.01.2008 tarihli ve 26751 sayılı R.G.'de yayımlanan "Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik" in 4'üncü maddesine istinaden;

1. Saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere İstanbul Altın Borsası Başkanlığı,
2. (Bankacılık faaliyetleri dışındaki işlemleri nedeniyle) Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü ile kargo şirketleri,
3. Varlık yönetim şirketleri,
4. Kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar,
5. Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü,
6. Kıymetli madenler borsası aracı kuruluşları,
7. Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler,
8. İş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar,
9. Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar,
10. Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dâhil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler,
11. Spor kulüpleri,
12. Noterler,
13. Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlerden taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar,
14. Şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler,

"Finansal Kuruluşlar Dışındaki Yükümlüler" olarak sayılmaktadır.

KİMLİK TESPİT YÜKÜMLÜLÜĞÜ

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik uyarınca "kimlik tespiti" yapmak yasal bir zorunluluktur.

Yukarıda sayılan yükümlüler ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri ilgili mevzuat kapsamında kimlik tespiti yapmak ile yükümlüdür.

Merkezi Türkiye'de bulunan yükümlünün yurt dışındaki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri de faaliyet gösterdikleri ülkenin mevzuatı ve yetkili otoritelerinin izin verdiği ölçüde ilgili mevzuat hükümleri kapsamında kimlik tespiti yapmak zorundadır.

Kimlik tespiti, iş ilişkisi tesisinden veya işlem yapılmadan önce tamamlanmalıdır.

Parasal sınıra tabi olmayan kimlik tespit yükümlülüğü

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler;

- Niteliği itibarıyla devamlılık unsuru taşıyan bir iş ilişkisi tesisinde,
- İlgili mevzuat uyarınca şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda,
- Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyduklarında,

tutar gözetmeksizin kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

Parasal sınıra tabi kimlik tespit yükümlülüğü

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler; İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yirmi bin YTL veya üzerinde olduğunda, kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

Mevcut müşterilerin kimlik bilgilerinin uygun hale getirilme süresi

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (01.04.2008) sürekli iş ilişkisi içinde buldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini 31.12.2008 tarihine kadar Yönetmeliğe uygun hale getirmek zorundadır.

GERÇEK KİŞİLERDE KİMLİK TESPİTİ

Kimlik tespiti amacıyla alınacak bilgiler

Gerçek kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve imza örneği ile varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi ile iş ve meslek bilgileri alınır.

Alınan bilgilerin teyidi

Ad, soyad, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport; Türk uyruklular olmayanlar için pasaport veya ikamet belgesi üzerinden teyit edilir.

Adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi

Sürekli iş ilişkisi tesisinde beyan edilen adresin doğruluğu, yerleşim yeri belgesi veya ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş fatura üzerindeki adres ile karşılaştırılmak suretiyle veya herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belgeler üzerinden teyit edilir. Ayrıca beyan edilen adresin doğruluğu e-Devlet veri tabanlarından yararlanmak suretiyle de (elektronik görüntüsü de alınarak) teyit edilebilir.

Müşteri adresine alma haberli posta yoluyla tebligat yapılması durumunda, tebligatın müşteriye yapıldığına dair belge de adres teyidinde kullanılabilir.

Telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi sürekli iş ilişkisinin tesisi halinde söz konusu olup bu bilgilerin doğruluğunun teyidi bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Sürekli iş ilişkisi tesisinde, beyan edilen adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, işlem tesisinden itibaren en geç 10 iş günü içinde yapılır. Ancak, 01.04.2008 ile 30.06.2008 tarihleri arasında yapılan işlemlere ait adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, yükümlülerce 31.12.2008 tarihine kadar tamamlanabilir.

TİCARET SİCİLİNE KAYITLI TÜZEL KİŞİLERDE KİMLİK TESPİTİ

Kimlik tespiti amacıyla alınacak bilgiler

Tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası ve vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası ile varsa faks numarası ve elektronik posta adresi, tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası bilgileri ile imza örneği alınır.

Kimlik tespiti amacıyla alınan bilgilerin teyidi

Tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresinin teyidi ticaret siciline tescile dair belgeler üzerinden, vergi kimlik numarasının teyidi Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler üzerinden yapılır.

Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin, kimlik bilgilerinin doğruluğu gerçek kişiler için aranan kimlik belgeleri üzerinden, temsil yetkileri ise tescile dair belgeler üzerinden teyit edilir.

DiĞER KİŞİLERDE KİMLİK TESPİTİ

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlülerce;

- Derneklerin kimlik tespitinde; derneğin adı, amacı, kütük numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Vakıfların kimlik tespitinde; vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ,
- Sendika ve konfederasyonların kimlik tespitinde; bu kuruluşların adı, amacı, sicil numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ,
- Apartman veya site yönetimi gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına yapılan işlemlerde; teşekkülün adı, açık adresi, varsa telefon numarası, faks numarası ve elektronik posta adresi ,

- Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi teşekküllerin kimlik tespitinde; ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu, vergi numarası, açık adresi, telefon numarası ile varsa faks numarası ve elektronik posta adresi

bilgileri alınır ve Yönetmelikte sayılan geçerli belgeler üzerinden teyit edilir.

Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerin kimlik tespitinde, Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler için aranan belgelere ilgili ülkede tekabül eden belgelerin T.C. Konsoloslukları tarafından onaylanan veya “Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Hakkında Lahey Sözleşmesi” çerçevesinde bu sözleşmeye taraf ülke makamı tarafından tasdik şerhi düşülen örneklerinin noter onaylı Türkçe tercümeleri kullanılır.

Yukarıda sayılan kişiler adına ve/veya hesabına işlem yapan gerçek kişilerin kimlik tespiti, yetki durumlarını da gösterir şekilde Yönetmeliğin 8 ila 12’nci maddelerinde ayrı ayrı belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kimlik tespitinde, bunlar adına işlem yapan gerçek kişinin kimlik tespitinin yapılması yeterlidir.

MÜTEAKİP İŞLEMLERDE KİMLİK TESPİTİ

Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki yüz yüze yapılan ve kimlik tespitini gerektiren müteakip işlemlerinde kimlik tespiti; kimliğe ilişkin bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılmasını müteakip, ilgili evraka işlemi yaptıran gerçek kişinin ad ve soyadının yazılması ve imza örneğinin alınması suretiyle yapılır.

İŞLEMİN REDDİ VE/VEYA İŞ İLİŞKİSİNİN SONA ERDİRİLMESİ

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler, kimlik tespiti yapamadıkları veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinemedikleri durumlarda; iş ilişkisi tesis edemez, kendilerinden talep edilen işlemi gerçekleştiremezler. Bu kapsamda isimsiz veya hayali isimlere hesap açamazlar.

Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması nedeniyle yapılması gereken kimlik tespit ve teyidinin yapılamadığı durumda iş ilişkisi sona erdirilir.

Bu durumların şüpheli işlem olup olmadığı ayrıca değerlendirilir.

BAŞKASI HESABINA/ADINA YAPILAN İŞLEMLERDE KİMLİK TESPİTİ

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler; kimlik tespitini gerektiren işlemlerde bir başkası hesabına hareket edilip edilmediğini ve işlemin gerçek faydalanıcısının kimliğini tespit etmek için gerekli tedbirleri

alır ve bu kapsamda kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket eden kimselere sorumluluklarını hatırlatmak amacıyla gerekli duyuruları hizmet verdikleri tüm işyerlerine müşterilerin rahatça görebileceği şekilde asarlar.

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler; kişinin başkası hesabına hareket etmediğini beyan etmesine rağmen kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket ettiğinden şüphelenilmesi halinde gerçek faydalanıcıyı ortaya çıkarmak için makul araştırmayı yaparlar.

Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına bunları temsile yetkili kimselerin yetkilendirdiği kişilerce işlem talep edilmesi durumunda; tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespitinin yanında bunları temsile yetkili kimseler ile bu kimselerin yetkilendirdiği kişilerin de kimlik tespiti usulüne uygun olarak yapılır. Temsile yetkili kişinin kimlik tespitinin usulüne uygun yapılamaması halinde tespit, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içermek ve noter onaylı olmak kaydıyla vekaletname veya imza sirküleri üzerinden yapılabilir.

İşlemlerin gerçek kişi müşteri adına başka bir kişi tarafından yapılması durumunda müşterinin ve müşteri adına hareket eden kişinin kimlik tespiti usulüne göre yapılır. Adına hareket edilen müşterinin kimlik tespitinin usulüne göre yapılamadığı durumda noter onaylı vekaletname üzerinden yapılması mümkündür.

Daha önce usulüne uygun kimliği tespit edilmiş bir gerçek kişi adına işlem talep edilmesi halinde işlem, yazılı talimat üzerinden gerçekleştirilebilecek, ancak yazılı talimat üzerindeki imzanın doğruluğu mutlaka teyit edilecektir.

TÜM KİMLİK TESPİTİ İŞLEMLERİNDE;

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas;

- **Kimlik belgelerinin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir,**
- **Diğer belgelerin okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut belgeye ait ayırt edici bilgiler kaydedilir.**

TEYİDE ESAS BELGELERİN GERÇEKLIĞİNİN KONTROL EDİLMESİ

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler; kimlik tespiti kapsamında alınan bilgilerin teyidi amacıyla kullanılan belgelerin gerçekliğinden şüphe duydukları durumda imkanların elverdiği ölçüde, belgeyi düzenleyen kişi ya da kuruma veya diğer yetkili mercilere başvurmak suretiyle belgenin gerçekliğini doğrularlar.

ÖZEL DİKKAT GEREKTİREN İŞLEMLER

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler, karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat göstermek, talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek için gerekli tedbirleri almak ve bu kapsamda elde edilen bilgi, belge ve kayıtları istenildiğinde yetkililere sunmak üzere muhafaza etmek zorundadır.

MUHAFAZA VE İBRAZ

Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler her türlü ortamdaki,

- ⇒ yükümlülüklerine ve işlemlerine ilişkin belgeleri düzenleme tarihinden,
- ⇒ defter ve kayıtları ise son kayıt tarihinden,
- ⇒ kimlik tespitine ilişkin belge ve kayıtları son işlem tarihinden,

itibaren **sekiz yıl süre** ile muhafaza etmek ve istenmesi halinde yetkililere ibraz etmek zorundadır. Finansal kuruluşlar dışındaki yükümlüler nezdinde bulunan hesaplarla ilgili kimlik tespitine ilişkin belgelerin **muhafaza süresinin başlangıç tarihi hesabın kapatıldığı tarihtir.**

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI

Maliye Bakanlığı, N Blok, Dikmen Cad. 06100 Dikmen/ANKARA
Tel : +90 (312) 415 37 67
Fax : +90 (312) 415 25 35 - 415 25 36
Web Sitesi: <http://www.masak.gov.tr>
E-posta: webmaster@masak.gov.tr; ihbar@masak.gov.tr